

ROZHOVOR

Petr Dobeš:
Vypuštěný rybník
mi nikdy
nepřestane vonět

3

PŘEDSTAVUJEME INFORMACE

Rybníční
hospodářství
v Přelouči
je výjimečné

4

Setkání cechů
s předsedou
vlády

5

ROZHOVOR

Aleš Vondra: Spolupracujeme
s největšími zaměstnavateli
v oboru rybářství po celé ČR

8

Novinky v pravidlech a administraci Žádostí o podporu OP Rybářství 2014 – 2020 pro podzimní kolo příjmu

Ing. Pavel Pojer,
Ing. Antonín Vavrečka,
Ministerstvo zemědělství, Praha

České Budějovice

V rámci implementace Operačního programu Rybářství 2014 – 2020 (dále jen OP Rybářství) směřuje Řídicí orgán OP Rybářství (dále jen ŘO OP Rybářství) svoji činnost k odstraňování nadbytečné administrativy a zjednodušení celého procesu administrace. Na základě zhodnocení 1. výzvy OP Rybářství 2014 – 2020 provedl ŘO OP Rybářství změny v pravidlech, administraci a hodnotících kritériích za účelem zvýšení zájmu o podporu z OP Rybářství. Tato snaha vede ke snížení nároků na žadatele při přípravě příloh k Žádosti o podporu, k prodloužení lhůt a k zjednodušení formuláře Žádosti o podporu.

V rámci podzimního kola, které bude otevřeno v říjnu, bude vyhlášena 5. a 6. výzva OP Rybářství 2014 – 2020. V rámci 5. a 6. výzvy budou moci žadatelé předkládat Žádosti o podporu na projekty v opatření 2.2. Produktivní investice do akvakultury, záměr a) Investice do akvakultury, opatření 2.4. Recirkulační zařízení a prů-

Ředitel ŘO OP Rybářství z Ministerstva zemědělství Ing. Pojer představil na Plenárním zasedání zástupcům členských subjektů chystané novinky v žádostech o podporu z OP Rybářství pro následující kola výzev.

točné systémy s dočišťováním, opatření 5.3. Investice do zpracování produktů a opatření 3.2. Sledovatelnost produktů.

Mezi základní změny patří odstranění podmínky minimální produkce ryb 0,5 tuny za rok, nebo minimální produkce raných vývojových stadií ryb v hodnotě 25 000 Kč z definice příjemce dotace a dále zařazení velkých pod-

niků mezi možné příjemce podpory. S touto změnou úzce souvisí odstranění povinné přílohy výpisu z Evidence o hospodaření vycházející z vyhlášky č. 197/2004 Sb., kterou se dokládala výše uvedená produkce ryb. Od těchto změn si ŘO OP Rybářství slibuje vyšší počet zaregistrovaných žádostí, kdy např. zařazením velkých podniků mezi možné příjemce podpory

umožní žádat školám a příspěvkovým organizacím. Dále u opatření 5.3. Investice do zpracování produktů dojde za stejným účelem k rozšíření definice příjemce o zpracovatele ryb.

K dalším zjednodušením pro žadatele patří úprava způsobilosti výdajů z hlediska času. Způsobilé výdaje bude možné realizovat z hlediska času od data registrace Žádosti o podporu do data předložení Žádosti o platbu. Za datum vzniku způsobilého výdaje se považuje datum podpisu smlouvy, datum podpisu objednávky nebo datum přímého nákupu. V oblasti lhůt byl dále prodloužen příjem Žádosti o podporu na 3 týdny a prodloužena lhůta k předložení příloh z výběrového/zadávacího řízení z 2 měsíců na 10 týdnů.

Mezi neopomenutelné změny, které byly provedeny ve prospěch žadatele, patří úprava krácení podpory za nedodržování vykazování indikátorů. Nebude docházet ke krácení podpory, pokud žadatel písemně zdůvodní nedosažení hodnoty indikátoru. Ve formuláři Žádosti o podporu bude odstraněno dělení na produktivní investice a modernizaci, obnovu a byly upraveny limity jednotlivých způsobilých výdajů a hodnotící kritéria ve věcném hodnocení projektů. Věříme, že výše popsané změny přispějí ke zvýšení zájmu o podporu z OP Rybářství a zvýšení transparentnosti celého systému administrace. Zároveň bychom potenciální zájemce o podporu z OP Rybářství ujistili, že v odstraňování nadbytečné administrativy a zjednodušení celého procesu administrace bude ŘO OP Rybářství i nadále pokračovat.

Zástupci Ministerstva zemědělství a Rybářského sdružení za předsednickým stolem během Plenárního zasedání.

2 | INFORMACE

Produkční a sportovní rybáři se sešli u předsedy vlády České republiky

Praha

Statutární zástupci profesního Rybářského sdružení ČR a Českého rybářského svazu se 1. června 2016 v Poslanecké sněmovně sešli ke společnému jednání s předsedou Vlády ČR, Bohuslavem Sobotkou. Tohoto setkání se zúčastnili i ministr životního prostředí Richard Brabec, za rezort zemědělství náměstci Patrik Mlynář a Pavel Veselý, a dále pak zástupci Agrární a Potravinářské komory v čele s prezidentem Miroslavem Tomanem, Agentury ochrany přírody a krajiny a Českomoravské myslivecké jednoty. Ústředním tématem diskuze byl současný neutěšený stav a neustále rostoucí škody způsobené jak rybožravými predátory, jakými jsou kormorán velký a vydra říční, tak také vzrůstající škody způsobené bobrem evropským na vodních dílech, které však nejsou ze zákona hrazeny. Zdůrazněna byla také hrozba nekontrolovaného šíření bobra evropského napříč republikou, který se, nebude-li řešen včas, může stát neméně stejně závažným problémem, jako je v současnosti kormorán. V případě bobra však reálně hrozí značné škody na rybníčním majetku a tocích s dopadem na snížení bezpečnosti hrází a rizika škod na majetku i zdraví. Rybáři na jednání jednotně požadovali nápravu při řešení této neúnosné situace a přistoupení ke konkrétním činům, které zatím zůstávaly pouze v oblasti teorie, přičemž snaha o změny vždy narazila na nějaký zádrhel. „Snaha pomoci z těch nejvyšších míst české politiky a naslouchání problémům, které trápí produkční i sportovní rybáře, tady momentálně je, jen je potřeba ji převést do konkrétních činů a věc dotáhnout až do úplného konce“, podotkl po jednání ředitel sdružení Michal Kratochvíl. Výsledkem této schůzky, na kterou mělo návaznost další samostatné jednání s ministrem životního prostředí Richardem Brabcem a s ředitelem Agentury ochrany přírody a krajiny, je snaha zařadit návrh

Na jednání u předsedy Vlády ČR, Mgr. Bohuslava Sobotky, se sešli i zástupci životního prostředí, aby s rybáři probrali momentální situaci a dohodli se na dalším postupu.

Foto Bohumil Pácl

Ředitel sdružení, RNDr. Michal Kratochvíl, Ph.D., se při setkání s premiérem snažil objasnit pozvaným zástupcům zainteresovaných institucí závažnost situace, která je pro české rybářství již neúnosná.

Foto Bohumil Pácl

novely zákona č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, do legislativního procesu a umožnit tak znovu hradit škody způsobené kormoránem velkým na rybnících. Další požadavky rybářů ke zjednodušení správních řízení při vydávání výjimek odchylného postupu pro plašení a odlov kormorána a také výjimek pro odlov bobra evropského v exponovaných místech s rybníčními soustavami vyplynu-

ly zejména z dosud neuspokojivé rozhodovací praxe orgánů státní správy při udělování těchto výjimek. Jak doplnil prezident sdružení Jan Hůda, Rybářské sdružení ČR věří, že současná vláda si konečně po mnoha letech uvědomuje závažnost situace a má zájem na tom, aby v našich řekách a potocích zůstaly ještě původní druhy ryb a rybníky dále sloužily tomu, k čemu byly zbudovány, nikoliv ke krmení přemnožených škůdců. Hledání krizového řešení v sou-

časnosti neprobíhá pouze na tužemské úrovni, ale z popudu ministra zemědělství Mariána Jurečky se zástupci rybářských organizací sešli také na rezortním ministerstvu, kde byly s náměstem ministra Patrikem Mlynářem diskutovány i náměty pro intervenci ministrů zemědělství Visegrádské skupiny směrem k Evropské komisi a ostatním zemím EU na řešení otázky kormorána na evropské úrovni, zejména snížení jeho početních stavů a náhrad škod.

Petr Dobeš sice vyměnil rybařinu za výrobu sítí, ale stále říká:

Vypuštěný rybník mi nikdy nepřestane vonět

Petr Dobeš, dnes výrobce sítí a náradí pro chovatele ryb, je sám původní profesí rybař. Po ukončení rybářské školy pracoval sedm let v Rybářství Hluboká nad Vltavou a poté jako rybářský technik pro ÚS ČRS v Praze.

Co Vás přimělo k tak radikální změně zaměstnání?

Těch podniků bylo víc. Rybařina je úžasná profese, ale na rybnících na okraji Prahy bývalo příliš mnoho překvapení jako vypuštěná voda, lokální otravy, divoké dosazování dravých ryb, zastavený střík nebo rybožraví spoluobčané, a to nevydržíte dlouho. I přesto, že jsem měl velmi tolerantní nadřízené a spousta věcí se nám povedla, začal jsem motat doma po práci první síť. Ale to už je čtvrt století. Dnes je nás ve firmě se zaměstnanci deset a připadá mi to neuvěřitelné.

Jaký byl ten přerod z rybaře na síťáře?

No, nebylo to snadné. První tažnou síť jsem kompletoval mezi klikou vchodových dveří a kohoutem na topení v bytě ve 4. patře činžáku v centru Prahy. Ale byla taková doba. O podnikání jsme nic nevěděli a jediným motorem byla neuvěřitelná vůle. Navíc jsem se ještě dva roky současně staral o rybníky a síťoval po nocích. Najednou se to ale už obojí nedalo zvládnout a musel jsem se rozhodnout. Jak, už víte.

Co bylo v začátcích nejtěžší?

Určitě nepřestat věřit. Přes všechny problémy, nezdary, pochybnosti, nedostatek peněz. Prostě nepřestat věřit! Všechno ostatní už byla vlastně pohoda.

Věděli jste od samého začátku, jaké výrobky chcete dodávat, nebo se to časem měnilo?

Jsem profesí i srdcem rybař, takže původní směr byl jasný. Rybaři byli moji první klienti a jsou dodnes. Snažím se pro ně dělat náradí a síť tak, abych jim usnadnil práci. To je základní filozofie. Postupem času se sortiment roz-

Petr Dobeš, majitel společnosti

růstal a dnes je velmi málo oborů, kde síť potřebují a my jim neumíme vyhovět.

V čem je tajemství dobré rybářské sítě?

Speciálně u rybářské sítě je důležité, aby ji vyráběl člověk, který ví, jak se používá. Pak může vybrat vhodné materiály a zkompletovat síť, která bude fungovat. Na rybářské síti se dá pokazit milion věcí.

Jaké suroviny používáte?

Materiálů je víc, vesměs polymery. Na rybařinu je nejvhodnější polyamid, protože se nejméně odírá, je těžší než voda a je velmi pevný. Nemá moc rád slunce, takže se musí sušit ve stínu. Na voliéry a síť proti ptákům používáme polyetylen. To mu nevaadí ani slunce, ani mráz.

Prostě máte na deset let pokoj. Na ryby ale nejde uplatnit, je hrozně tvrdý. Okrajově používáme i polyester a polypropylen.

Jaký produkt děláte nejraději?

Zase se dostaneme k profesním sítím pro rybaře. Jsou sice velmi pracné a složité, ale je to řemeslo a ne každý síťář dá dohromady třeba dobrou vatku nebo prubní plot. Taký mám rád různé atypické voliéry. Co zakázka, to výzva. Například sovinec v Borové Ladě na Šumavě. Ale to se musí vidět, protože nic složitějšího jsme zatím nemontovali.

Lze ještě vymyslet něco nového?

V tvarech sítí, v materiálech a v použití určitě. Ale jinak je to už 12 tisíc let pořád stejné - šňůrka, díra, šňůrka, díra....Jednoduché a geniální.

Kolik kilometrů sítí za rok vlastně vyrobíte?

Na kilometry to změřené nemám, ale ročně nám projde firmou asi 30 tun sítovin plus další komponenty pro výrobu. Prodáváme také hodně železa a nerez.

Kde všude je prodáváte?

Asi 60 procent produkce zůstává u českých klientů, zbytek míří do velké části Evropy. Vyvážíme například do Norska, Německa, Rakouska, Dánska, Švýcarska, Maďarska, Litvy. A také na Slovensko nebo do Ruska.

Má zahraniční zákazník jiné požadavky než ten domácí, český?

To závisí na typu výrobku a zvyklostech při používání. Někdy mě velmi překvapí, jaké náradí po nás chtějí v různých zemích. Ale snažíme se vždy vyhovět.

Je výhodou, že jste poznal rybařinu i z druhé strany?

O tom nemůže být pochyb. Pokud vyrábíte náradí, se kterým jste pracoval, máte velký náskok před nerybaři.

Jak pak dnes vůbec vzpomínáte na časy rybářské?

Určitě s láskou a úctou jako k řemeslu, které mě hodně naučilo. Mám z té doby mnoho vzpomínek i přátel a vypuštěný rybník mi nikdy nepřestane vonět.

Za rozhovor poděkoval Zdeněk Zuntých

Výroba sítí Petra Dobeše v Radlíku u Prahy.

4 | PŘEDSTAVUJEME

Rybníční hospodářství v Přelouči je výjimečné

Přelouč

Český rybářský svaz, z. s., místní organizace Přelouč se na jaře tohoto roku stala novým členským subjektem Rybářského sdružení ČR. Ačkoliv by se mohlo zdát, že jako jedna z organizačních složek Českého rybářského svazu je již ve sdružení v podstatě zastoupena, důvody jejího členství napřímo jsou naprosto logické. Organizace je součástí Východočeského územního svazu v Hradci Králové. Zaujímá třetí místo v početnosti členské základny z celkem 97 místních organizačních útvarů Čech. V současné době sdružuje 1520 rybářů, kteří jsou podle místa bydliště rozděleni do tří územních obvodů – místních skupin - v Přelouči, v Heřmanově Městci a v Lázních Bohdaneč. V Přelouči je oficiální sídlo, kancelář i technická základna. ČRS MO Přelouč vykonává rybářské právo, zajišťuje ochranu životního prostředí a sportovní rybolov. Vedle péče o sportovní rybářské revíry mimopstruhové (rozloha 296 ha) a pstruhové (1 ha), kde uživatelem těchto revírů je územní svaz v Hradci Králové, se přeloučská organizace stará také o revíry místního významu, jakými jsou stará říční ramena, rybníky, propadliny vzniklé po těžbě písku, ať již v nájemném vztahu nebo ve vlastnictví.

ČRS MO Přelouč vydává povolenky k rybolovu, ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Přelouč organizuje rybářské kroužky pro děti, pořádá rybářské závody pro děti a dospělé, v posledních letech i závody pro hendikepované spoluobčany Pardubického kraje. Pro tuto činnost má organizace k dispozici pouze dva stálé zaměstnance, nicméně značnou část pracovních povinností si odbydou také členové organizace, kteří mají dle stanov organizace povinnost odpracovat ročně 10 hodin, např. v podobě péče o rybochovná zařízení.

To, co dělá přeloučskou místní organizaci ve srovnání s jinými ojedinělou, je její rybníční hospodářství. Přestože se svým charakterem jedná o mikropodnik akvakultury, je přeloučská

Výlov rybníku Buňkov.

organizace akceptována okolními, mnohem většími rybářskými společnostmi, jakými jsou například Rybářství Litomyšl, Rybníční hospodářství Lázně Bohdaneč nebo Rybářství Chlumec nad Cidlinou. Organizace hospodář na celkem 15 rybnících o celkové výměře přes 76 ha, z nichž většinu tvoří pro přeloučské rybáře nejvýznamnější hlavní rybník Buňkov, dále pak výtažníky a plůdkové výtažníky, přičemž většina těchto rybníků je pronajata. Chov ryb přeloučské organizace v rybnících a zvláště pak odchov kapra začíná nákupem váčkového plůdku a končí za tři až čtyři roky výlovem tržního kapra v rybníce Buňkov. Ve většině rybníků organizace chová polykulturní obsádky a vedle kapra se odchov soustředí také na doplňkové druhy ryb, jakými jsou štika, candát, amur, lín nebo tolstolobik.

Jednoletý plůdek.

Rybník Buňkov sice svou velikostí nepatří mezi největší rybníky v České republice, avšak je největším, na kterém rybníčně hospodaří místní organizace Českého rybářského svazu. Zatopená plocha při normální hladině rybníka dosahuje 53 ha, objem zadržené vody je 610 000 m³. Hráz rybníka je dlouhá 766 m o šířce 3 - 8 m. Stavba zdejšího rybníka byla započata až v 60. letech 20. století a byl dostavěn v roce 1973. Rybník je průtočný a napájen Neratovským potokem, který má nepravidelné průtoky v závislosti na vegetačním období. Nízkým průtokům Neratovského potoka bylo zamezeno vybudováním přívodu vody z Opatovického kanálu, který byl postaven v době vlády pánů z Pernštejna. Do provozu byl uveden v roce 1514, je dlouhý 32 km a i v současnosti je využíván jako důležitá napájecí struha velkého

Násada kapra do hlavního rybníka.

množství okolních rybníků. Rybník Buňkov je využíván jako klasický polointenzifikační, na kterém je striktně zakázáno provádět sportovní rybolov. Tradiční výlov rybníka probíhá každoročně na konci měsíce října, přičemž se samotným vypouštěním se začíná na samém počátku října. Výlovu se účastní členové místní organizace Přelouč, kteří si tak touto námahovou prací odpracovávají brigádní povinnost. V převážné míře ryba putuje do okolních sportovních rybářských revírů pro účely rekreačního rybolovu a část obsádky se nabízí k prodeji zákazníkům v okolních obcích. Průměrný výlovek z rybníka činí 700–750 q. Loňský rok byl ve srovnání s těmi předešlými slabší, což bylo dáno především zvýšeným výskytem a predací rybožravých predátorů, zejména kormoránem velkým.

Kromě rybníka Buňkov jsou pro stabilní ekonomiku chovu v organizaci velmi důležité plůdkové výtažníky a výtažníky, na kterých přeloučští hospodaří. Organizace každoročně potřebuje pokrýt dostatečné množství plůdku i násad, které jsou však v případě nákupu od jiných rybářských společností nákladnou záležitostí. I proto se v místní organizaci rozhodli vydat cestou vlastního nebo dlouhodobě pronajatého majetku, který by zajistil stabilitu a ekonomickou nezávislost, a tak v roce 2013 z vlastních zdrojů nechali vybudovat dva výtažníky. Jednalo se o stavbu nového rybníka o rozloze 2,5 ha a sloučení dvou již existujících rybníků a jejich rozšíření o nakoupený okolní pozemek. Výsledkem akce jsou čtyři hektary nové vodní plochy při investici v celkové výši 5,5 mil. Kč z vlastních prostředků. Přestože nejčastějšími žadateli z OP Rybářství jsou větší produkční subjekty, zabývající se převážně rybníčním chovem ryb a organizace rybářských svazů žádají na produktivní investice omezeně, se stále se rozvíjejícím rybníčním hospodářstvím místní organizace Přelouč stoupá její potřeba vlastnit i kvalitní techniku a nářadí. Proto se přeloučští rybáři snaží pravidelně žádat o podporu z evropských strukturálních fondů, nejnověji prostřednictvím OP Rybářství 2014–2020.

Setkání cechů s předsedou vlády

Praha

Předseda vlády Bohuslav Sobotka jednal ve čtvrtek 19. května 2016 ve Strakově akademii se zástupci profesních spolků a se zástupci Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky.

Za Rybářské sdružení se ho účastnil prezident Ing. Jan Hůda, Ph.D. Hlavními tématy jednání byly novela živnostenského zákona, zavádění mistrovských zkoušek, podpora technického vzdělávání již na mateřských a základních školách i systémovější podpora výuky řemesel. Společným tématem jednání byla také problematika sucha, které působí rozsáhlé škody zejména malým zemědělcům, a kterému se vláda intenzivně věnuje a činí potřebné kroky. Do projektu se zapojilo 23 profesních spolků, které reprezentují desítky tisíc živnostníků a mikrofirem. Cílem projektu je zvýšení prestiže řemeslné práce a také motivace mladé generace k návratu do řemeslných profesí.

Předseda vlády se setkal se zástupci profesních spolků, s Asociací malých a středních podniků a živnostníků.

Otevření nového výukového pavilonu ve Vodňanech

Vodňany

Fakulta rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity otevřela nový výukový pavilon v areálu Mezinárodního environmentálního vzdělávacího, poradenského a informačního střediska ochrany vod. Areál známý odbornou rybářskou veřejností více jako "Mlýn" tak získal další zajímavé prostory pro pořádání odborných konferencí, seminářů a workshopů. Náklady na výstavbu pavilonu ve výši 9,5 milionu korun byly z 90% financovány z dotačních prostředků skrze Operační program Životní prostředí, na zbývajících 10% se podílela sama fakulta. Slavnostní křest pavilonu proběhl v sobotu 14. května 2016 během Vodňanských rybářských dnů.

Foto. Zuzana Dvořáková

Nový výukový pavilon byl otevřen ve Vodňanech.

Průzkum kvality dna bavorských rybníků

M. Oberle, R. Buchholz,
J. Christian, A. Mletzko,
A. Becker a H. Wedekind

2/2016 Teichwirtschaft

Stanovení cíle

Úrodnost rybníků je velmi rozdílná. Závisí na poloze, klimatu a například na zásobování živinami. Velmi důležitým faktorem je přitom kvalita dna rybníka. O této souvislosti jsme měli doposud málo poznatků. Cílem průzkumu bylo získat přehled o kvalitě dna bavorských rybníků, neboť tyto souvislosti jsou zásadní pro úrodnost rybníka, péči o rybník, jakož i pro desinfekci po vypuknutí nemoci. Jako částečný projekt v projektu „Opatření proti virózám v ekologické akvakultuře“, který byl proveden společně s Univerzitou Friedricha-Alexandra v Erlangenu (FAU-Erlangen), katedrou biotechnologií a Bavorským zemským úřadem pro zdraví a bezpečnost potravin, proběhlo v průběhu projektu mapování kvality dna rybníků. Projekt byl podporován spolkovým programem Ekologické polní hospodářství.

Ze čtyř důležitých rybníčních

Mnohé rybníky nebyly ještě nikdy odbahněny, nebo pouze částečně

oblastí v Bavorsku (Tirschenreuth, Schwandorf, Aischgrund, Ansbacher Land) byly celkem z 86 rybníků po vypuštění na podzim odebrány v časovém úseku od října do půlky prosince vzorky dna.

Jeden rybník z regionu byl vždy zevrubně prozkoumán (průzkum bahna a podloží na čtyřech místech měření).

U ostatních rybníků byl odebrán směsný vzorek ze svrchních vrstev dna důležitých pro úrodnost rybníka. Přitom byly odebrány čtyři vzorky ze středu daných kvadrantů každého rybníka.

Zvolená místa měla vykazovat na první pohled typické podmínky hlavní plochy rybníka. Odběr rybníčního dna byl proveden pomocí naběračky. Odebrána přitom byla nejvyšší svrchní vrstva dna do hloubky 5 cm.

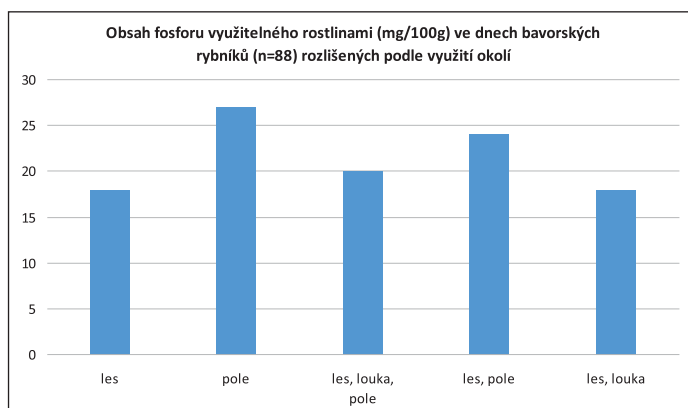
Zkoumány byly následující parametry rybníčního dna: kapacita výměny kationtů, celkový obsah P, C, N, P využitelného rostlinami, N min. (snadno využitelného), rozvržení zrnitosti dna a půdní typ.

Vedle složení rybníčního dna byly sledovány ještě následující parametry: poloha v rybníčním systému (horní, střední, dolní), další údaje (čistička vody, bioplynová stanice apod.: ano/ne), obhospodařování ve spádové oblasti rybníka (les, louka, pole, smíšené), doba od posledního odbahnění a další specifika.

Výsledky

Výsledky z 86 rybníků vykazují v mnoha měřených veličinách široké rozpětí. Průměrná sušina v rybníčním bahně všech 86 zkoumaných rybníků dosahuje 35 % (17-58 %). Průměrná hloubka vrstvy bahna je 22 cm (0-200 cm). Mnohé rybníky nebyly od doby své stavby před staletími ještě nikdy odbahněny. Poslední odbahnění proběhlo průměrně před 80 lety. Mezi rybníčními oblastmi existují v mnoha parametrech výrazné rozdíly. Významným se stal také vliv podloží na složení rybníčního bahna. Obsah organických látek je silně variabilní

a tvoří v průměru 8,75 % sušiny (2,1–23,3 %). Vzhledem k několikrát nižší hustotě organických látek tvoří však jejich objem vícenásobek hmotnostních podílů. Tento aspekt má význam obzvláště pro snížení vrstvy bahna provzdušňováním rybníčního dna (vyschnutím, vymrznutím, úpravou rybníčního dna) nebo mineralizací. Z rybníkářského hlediska jsou zajímavé také signifikantní rozdíly v hodnotě pH. V průměru je pH 6,3. Rozpětí je však v rozmezí hodnot od 4,8 do 7,8. pH hodnota dna má význam především při desinfekčním vápnění proti nemocem ryb. Abychom například účinně usmrtili rybí viry, je třeba dosáhnout pH vysoké hodnoty kolem 12. K dosažení tohoto cíle musí být na pH jednotku rozmetán pětinašobek páleného vápna. Znalost pH hodnoty půdy je proto důležitá. Pro úrodnost rybníka je důležitý objem půdy obsahující fosfor využitelný rostlinami. Objemy jsou zde také velmi rozdílné. V průměru tvoří hodnoty 23 mg P₂O₅ CAL/100g. Rozpětí je velmi velké, od 1 mg až do 97 mg. Rybníční oblasti ve Francích (Franken) mají signifikantně více fosforu využitelného rostlinami než rybníční oblasti v Horní Falci (Oberpfalz), viz tabulka. Stejně tak je z výsledků patrné, že dna rybníků, které jsou obklopeny poli, vykazují svými 27,4 mg signifikantně více fosforu než rybníky obklopené převážně lesem (18,0 mg). U tří rybníků bylo zaznamenáno, že jsou ovlivněny čističkami vody. Tam se pohybuje obsah rostlinami využitelného fosforu v hodnotě 63 mg/100 g přibližně třikrát výše, než je průměr ostatních rybníků. Průzkumy mimoto ukázaly, že kvalita závisí na podloží, na využití okolních ploch, jakož i na poloze v rybníční soustavě. Čím níže v rybníční soustavě rybník leží, tím vyšší je obsah fosforu v rybníčním dně. Získané výsledky umožňují porovnání dna rybníků a jejich zařazení (klasifikaci). K tomu se ukazuje řada poznatků, které mají význam při odbahněování, péči o rybník a při jeho desinfekci.

Střední hloubka bahna v cm				
Rybníční oblast	n	průměr	minimum	maximum
Aischgrund	25	18±11	0	40
Ansbacher Land	21	21±16	2	80
Tirschenreuth	20	33±50	5	200
Schwandorf	20	16±7	1	30
Celkem	86	22±26	0	200

Mendelova univerzita disponuje moderním experimentálním zařízením pro chov ryb

prof. Ing. Jan Mareš, Ph.D.
Mendelova univerzita Brno

Brno

Naše oddělení se před třemi lety přestěhovalo do nového Mendelova biotechnologického pavilonu, vybaveného nejen laboratořemi ale hlavně dvěma velkými akvarijními místnostmi s několika recirkulačními systémy. Účastníci konference „65 let výuky rybářství na Mendelově univerzitě v Brně“ konané v prosinci 2014 je mohli navštívit, pro případné další zájemce je naše oddělení vždy otevřeno.

Jedna z akvarijních místností je trvale temperována na 16°C, což umožňuje využití experimentálních RAS k chovu lososovitých ryb a realizaci řešení jak kvalifikačních prací (bakalářských a diplomových), tak i vědeckých projektů. V současnosti zde probíhá řešení dvou projektů NAZV, zaměřených na optimalizaci chovu pstruha duhového. Jeden z nich řeší zdravotní aspekty jejich chovu, momentálně efektivní postup při vakcinaci chovaných ryb. Porovnávána je vakcinace formou koupele s injekční vakcinací, efekt revakcinace apod. Projekt řešíme v těsné spolupráci s VFU Brno a provozním partnerem. Druhý projekt by měl ověřit vhodnost chovu lososovitých ryb různého původu v rozdílných podmínkách konkrétních chovatelských subjektů. Každá farma má specifické podmínky zejména v kvalitě využívané vody, technologii chovného systému, sezónní dynamice jednotlivých fyzikálně chemických parametrů vody. Nezbytnou podmínkou je ovšem přesná genetická identifikace chovaných ryb. V současnosti jsou v ČR chovány ryby jak vytírané u jednotlivých chovatelů, tak ryby pocházející z dovozů z různých částí Evropy, zpravidla ve stadiu jiker v očních bodech. Hodnoceny jsou standardní produkční parametry i např. reakce na stresové podněty. Genetickou determinaci zajišťují kolegové z UBO AV ČR v.v.i. a získávání provozních dat i odběry vzorků se

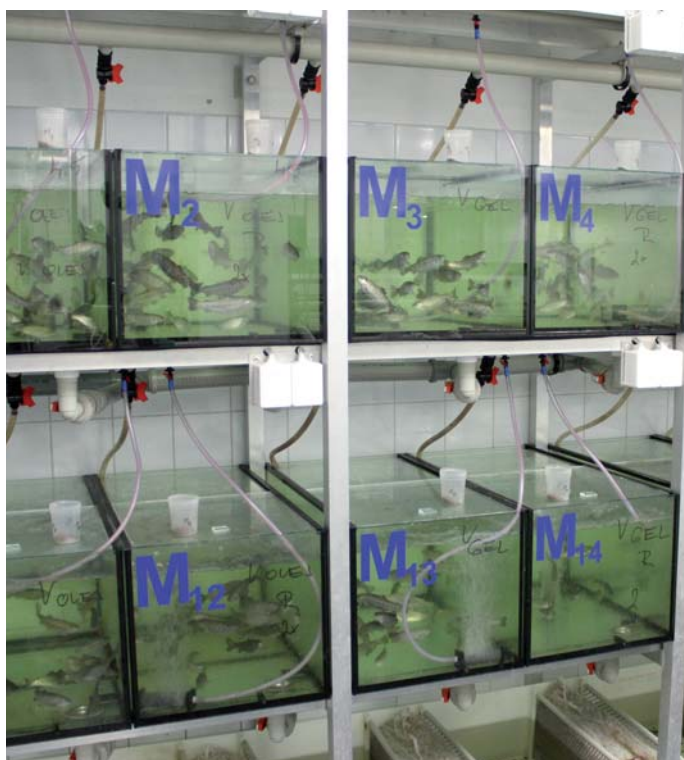

Výzkum aspektů chovu jeseterů

neobejdou bez spolupráce s jednotlivými chovateli. Oblast chovu lososovitých ryb je výzkumně doplněna standardními krmnými testy.

Kromě produkčních parametrů je hodnocen i vliv použitého krmiva na složení masa ryb, kvalitu vnitřního prostředí (tedy hematologic-

ké a biochemické parametry) a parametry imunologické. Zvyšující se podíl rostlinných komponentů v krmivech pro lososovité ryby, resp. změny ve složení nebo použití aditiv tyto parametry ovlivňuje. V oblasti „teplvodního“ rybářství, tedy v naší „teplé“ akvarijní místnosti, se zaměřujeme na různé aspekty chovu kapra, sumce, jeseterů nebo keříčkovce (*Clarias gariepinus*). V chovu kapra testujeme efekt vybraných přísad do krmiva, které by měly zlepšit produkční parametry, nicméně hodnocena je i kvalita produkované potravy a dopad na organismus ryb. Jedním ze zajímavých komponentů jsou produkty ze zpracování konopí. Další oblastí je pak snížení zatížení prostředí fosforem z chovu ryb, a to jak cestou zlepšení retence přijatého fosforu, tak i využitím nízkofytátových odrůd obilovin. U ostatních druhů ryb se jedná o standardní krmné testy, realizované ve spolupráci i se zahraničními subjekty. Některé z poznatků získaných v experimentálním zařízení jsou ověřovány v provozních podmínkách. V oblasti výživy ryb je stále co zlepšovat. Na všech aktivitách se podílejí i naši studenti. Technologii chovu keříčkovce se učí zvládat od reprodukce až po tržní hmotnost. Samostatná pozornost je na našem oddělení věnována problematice sedimentů, jejich tvorbě a složení v závislosti na povodí a způsobu hospodaření. V rámci laboratorních analýz je sledován obsah živin, zejména fosforu a dusíku. Analyzovány nejsou jen rybníční sedimenty, ale i sedimenty z intenzivních chovů ryb včetně recirkulačních systémů. Vyhodnocujeme jejich tvorbu a kvalitu s ohledem na použité krmivo. Na samém počátku jsou technologie s jejich využitím a odbouráváním. V návaznosti na intenzivní chovy ryb se naši hydrobiologové věnují i hodnocení výskytu a významu bezobratlých v těchto systémech. Podrobnější informace o našich aktivitách i výstupech, včetně volného stahování vytvořených materiálů, naleznete na stránkách www.rbybarstvi.eu.

Projekt NAZV zaměřený na optimalizaci chovu pstruha duhového

Ing. Aleš Vondrka, Ph.D., nový ředitel Střední školy rybářské a vodohospodářské Jakuba Krčína v Třeboni, říká:

Spolupracujeme s největšími zaměstnavateli v oboru rybářství po celé ČR

Školu jste jako její nový ředitel převzal po Ing. Karlovi Vávřem, který odešel po dlouhých letech do penze. Mohl byste čtenářům Rybníkářství představit svoji minulost? Jak jste se dostal k učení na této škole?

Jsem z rybářské rodiny... Takže směr, kterým se budu ubírat, už byl dán. Získal jsem rybářské vzdělání a během práce na SŠRV jsem dokončil doktorské studium na ČVUT, obor Inženýrství životního prostředí. Než jsem nastoupil na školu, pracoval jsem na Rybníkářství Třeboň jako ekonom. Od roku 2000 jsem začal pracovat na škole jako mistr odborného výcviku, později jako učitel odborných předmětů a od roku 2007 jako zástupce ředitele.

S čím nejste spokojen a co byste chtěl změnit?

Nelze říct, že jsem s něčím vysloveně nespokojen, ale určitě je stále na čem pracovat. V současné době se snažíme o větší provázání s praxí u oboru Vodohospodář. V dubnu byl založen „Poradní sbor ředitele školy“, který je složen jak ze zástupců firem, akademické obce, tak i ze státní správy. Jeho posláním je zejména aktualizace učebních plánů a pomoc se zajištěním smysluplné praxe.

Co byste naopak vyzdvihnul?

Aktuálně 1. místo v mezinárodní soutěži v Rybníkářských dovednostech. Z dlouhodobého hlediska určitě vysokou úspěšnost grantových žádostí, která se odráží ve vybavení školy a možnosti žáků vyjet do zahraničí. Jen v letošním školním roce vyšleme na pobyt za hranice více než 45 žáků. Jako další bych rád uvedl projekt za cca 4 mil. korun do učebny hydrologie a revitalizace vodotečí. Je to učebna, kterou se může pochlubit snad jen ČVUT a VUT Brno, (www.ssrv.cz).

V neposlední řadě spolupráci se zaměstnavateli. Pro žáky a bu-

doucí absolventy naprosto zásadní skutečnost. Spolupracujeme s největšími zaměstnavateli v oboru po celé ČR. Díky tomu mají naši absolventi velmi dobrou uplatnitelnost a i nám se daří přímo zajistit práci pro naše absolventy.

Unikátní samostatné obory, které se na škole vyučují. Jinak je to určitě tradice, kterou škola má a vychází z tradice rybářství a rybníkářství, která je na Třeboňsku velmi silná.

V neposlední řadě musím vyzdvihnout své kolegy, kteří jsou na vysoké profesní úrovni a své práci se věnují s velkým nasazením.

Co připravujete za projekty?

Revitalizaci objektu nově získaných budov od našeho zřizovatele. Získáme nově vybudované prostory pro ubytování a připravujeme jeden velký projekt, ale o tom raději, až bude ve finální podobě.

Slavnostní předávání maturitních vysvědčení

V současnosti se školy potýkají s nedostatkem studentů, obecně jsou slabší ročníky. Jaká je situace u Vás?

Škola si drží stabilně stejný počet žáků řadu let. Vypovídá o jisté úrovni školy. Několik let se počet žáků drží stále na stejném počtu a to není při klesající demografické křivce úplně samozřejmé.

Je možnost získat praxi také v zahraničí, případně kde?

Spolupráci se zahraničními školami považuji za naprostou nezbytnost. Žáci, ale i pedagogové získávají větší nadhled. Studenti rozvíjejí jazykové znalosti a získávají odborné dovednosti, které jim pomůžou uplatnit se nejen na českém trhu práce. V letošním roce jsme hostili první projektové setkání s partnerskými školami z Norska a Francie. Koncem května odjíždí skupina žáků do Francie. Projekt má název „Treasure“ - Bohatství regionu, kde si partnerské školy představují, to co považují za nej z regionu... Vše je samozřejmě spojeno s vodou.

Jaké je uplatnění absolventů vaší školy, pokračují třeba ve studiu na VŠ?

Vzhledem k tomu, že škola má smlouvy o spolupráci s VŠ a přímo na škole vyučují některé odborné předměty učitelé z VŠ je propojení celkem přirozené.

V jakých oborech zaměstnání se nejčastěji uplatňují?

Naše absolventy můžete potkat v rybářských provozech jak v ČR tak Rakousku, Německu, Švýcarsku a Norsku, dále na odborech životního prostředí, v laboratořích, rybářských svazech, tak i na univerzitě. Zrovna v nedávné době mě potěšilo nečekané setkání na odboru ŽP v Kaplici, kde jsem měl domluvat praxi s vedoucím odboru a proti mně stál můj bývalý žák.